

The N.E.W.S. Law Center
Kancelarie Adwokatów i Radców Prawnych

Miasteczko Wilanów
ul. Kazachska 1/89
02-999 Warszawa
tel.: 22 243 01 24
email: kontakt@news-law.com
www.news-law.com

-ODPIS-
Hoa Dessoulavy-Śliwińska
adwokat
hoa.ds@news-law.com
+48 888 999 100

Warszawa, dnia 13 maja 2016 r.

Do: Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Christiana Szucha 12a
00 – 918 Warszawa

Skarżący: D K

reprezentowany przez adwokata:

Hoa Dessoulavy – Śliwińska
(adres kancelarii w nagłówku)

Nr wpisu na listę adwokatów Okręgowej Rady
Adwokackiej w Warszawie: 4936

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Działając w imieniu Skarżącego D K (dalej jako **Skarżący** lub **Skazany**), jako pełnomocnik z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej (postanowienie Sądu Rejonowego w W II Wydział Cywilny z dnia .02.2016 r., sygn. akt , pismo z Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z dnia .03.2016 r., sygn. akt wraz z pismem Okręgowej Rady Adwokackiej w W z dnia .04.2016 r. sygn. akt , otrzymane przeze mnie w dniu 18.04.2016 r. w załączeniu – **Załącznik 1**), niniejszym składam skargę konstytucyjną oraz wnoszę o:

- 1) uwzględnienie skargi konstytucyjnej oraz stwierdzenie, iż art. 126 § 1 ustawy z dnia 6.06.1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. 1997 r. Nr 90 poz. 557 ze zm., dalej jako **Kkw**) w zw. z art. 126 § 10 Kkw jest niezgodny z art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm., dalej jako **Konstytucja RP**) w zakresie, w jakim wyżej wymieniony przepis nie umożliwia Skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności na wykorzystywanie przysługującego mu prawa własności zgodnie z własną wolą, tj. nie pozwala na korzystanie w czasie odbywania kary pozbawiania wolności ze zgromadzonych środków

finansowych, w tym także nie pozwala na przeznaczenie tychże środków finansowych na poczet spłaty grzywny orzeczonej na rzecz Skazanego przez Sąd Rejonowy w L Wydział Karny w sprawie o sygn. akt ;

- 2) zasądzenie na rzecz Skarżącego kosztów postępowania, w tym przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej Skarżącemu z urzędu; jednocześnie oświadczając, iż koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części;

UZASADNIENIE

I. Określenie przedmiotu kontroli:

Postanowieniem z dnia .12.2015 r. Sąd Okręgowy w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych, opierając się na podstawie art. 7 § 1, 2 i 5 Kkw utrzymał w mocy decyzję Dyrektora Aresztu Śledczego w W z dnia .11.2015 r. i tym samym nie uwzględnił skargi Skazanego D K (sygn. akt , dalej jako **Postanowienie**). W treści przedmiotowego Postanowienia Sąd Okręgowy w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych wskazał na treść art. 126 Kkw. Stosownie do treści art. 126 § 1 Kkw *„Ze środków pieniężnych otrzymywanych przez skazanego, z wyjątkiem środków, o których mowa w art. 113 § 6 pkt 1-3, środki do wysokości jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników gromadzi się i zachowuje do przekazania skazanemu w chwili jego zwolnienia z zakładu karnego, z przeznaczeniem na przejazd do miejsca zamieszkania i na utrzymanie; ze środków tych nie prowadzi się egzekucji”*. Z kolei art. 126 § 10 Kkw stanowi, iż *„środki pieniężne, o których mowa w § 1, na wniosek skazanego przekazuje się na spłatę grzywny, która została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu”*.

Mając na względzie powyższe, **przedmiotem kontroli w niniejszym postępowaniu jest art. 126 § 1 Kkw w zw. z art. 126 § 10 Kkw**. Na podstawie tego przepisu Sąd Okręgowy w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych orzekł ostatecznie o wolnościach, prawach i obowiązkach Skarżącego określonych w Konstytucji RP i w stosunku do wyżej wymienionego przepisu Skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją RP, albowiem przepis ten narusza wolności i prawa Skarżącego wyrażone w Konstytucji RP, o czym mowa w dalszej części niniejszej skargi konstytucyjnej.

II. Wskazanie naruszenia wolności konstytucyjnej lub prawa Skarżącego oraz wskazanie sposobu naruszenia:

Zgodnie ze stanowiskiem Skarżącego, **zostały naruszone jego wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne wyrażone w art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP**, stosownie do treści których *„Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia. Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają*

równej dla wszystkich ochronie prawnej. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności”.

Wnioskiem z dnia .11.2015 r. D K zwrócił się do Dyrektora Aresztu Śledczego w W o dokonanie przelewu z jego środków zgromadzonych na podstawie art. 126 § 1 Kkw na poczet spłaty grzywny nałożonej na Skazanego przez Sąd Rejonowy w L Wydział Karny w sprawie o sygn. akt Decyzja Dyrektora Aresztu Śledczego w W była jednak negatywna, co zostało także potwierdzone kolejnym stanowiskiem Dyrektora Aresztu Śledczego w W z dnia .12.2015 r., a następnie wspomnianym uprzednio Postanowieniem.

Tym samym, ustawodawca wskazując na *ratio legis* gromadzenia środków pieniężnych w okresie odbywania przez Skazanego kary pozbawienia wolności dokonuje w istocie ingerencji w okoliczności związane z faktycznym i rzeczywistym ich przeznaczeniem przez ich właściciela, tj. w tym wypadku przez Skarżącego. Jako niezgodne z Konstytucją RP jest zatem unormowanie ustawowe, które w istocie ogranicza swobodę dysponowania przez Skarżącego częścią środków finansowych, nie pozostawiając jednocześnie Skazanemu swobody w wyrażaniu decyzji dotyczącej swobodnego ich przeznaczenia i wydatkowania.

Reasumując, zagwarantowane w art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP prawo do własności zostało naruszone poprzez uniemożliwienie Skazanemu swobodnego dysponowania zgromadzonymi środkami finansowymi, ograniczając tym samym przysługujące mu prawo własności.

III. Uzasadnienie zarzutu niezgodności przedmiotu kontroli ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem:

Art. 126 § 1 Kkw stanowi, iż „ze środków pieniężnych otrzymywanych przez skazanego, z wyjątkiem środków, o których mowa w art. 113 § 6 pkt 1-3, środki do wysokości jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników gromadzi się i zachowuje do przekazania skazanemu w chwili jego zwolnienia z zakładu karnego, z przeznaczeniem na przejazd do miejsca zamieszkania i na utrzymanie; ze środków tych nie prowadzi się egzekucji”. Przywołany powyżej przepis został zmieniony w drodze nowelizacji z lutego 2015 r. (tj. na mocy ustawy z dnia 20.02.2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. 2015 r. poz. 396). **Zasadnicza zmiana polega na uniemożliwieniu Skazanemu swobodnego dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi w tzw. żelaznej kasie.** Z kolei w dotychczasowym stanie prawnym środki zgromadzone w trybie art. 126 Kkw, na wniosek skazanego można było przekazać na wybrany przez niego rachunek bankowy lub książeczkę oszczędnościową (tak: K. Dąbkiewicz, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Lex 2015). Z kolei art. 126 § 10 Kkw stanowi, iż „środki pieniężne, o których mowa w § 1, na wniosek skazanego przekazuje się na spłatę grzywny, która została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu”. Tym samym, przywołana powyżej regulacja w brzmieniu obowiązującym ogranicza uprawnienie Skazanego do dysponowania środkami finansowymi, stanowiącymi jego własność.

Prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia, określone w art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP **podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. W razie kolizji uprawnień właściciela z uprawnieniami korzystających z innych praw majątkowych należy przyznać pierwszeństwo właścicielowi** (tak: M. Haczkowska (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Lex 2014). **Nie jest zatem wątpliwe, iż prawa określone w art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP obejmują swoim zakresem także osoby odbywające karę pozbawienia wolności.**

Co więcej, nakaz ochrony własności oraz innych praw majątkowych zawartych w Konstytucji RP nakłada określone obowiązki na ustawodawcę. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na dotychczasowe stanowisko Trybunału Konstytucyjnego w przedmiotowym zakresie, zgodnie z którym *„chodzi przede wszystkim o pozytywny obowiązek stanowienia przepisów i procedur udzielających ochrony prawnej prawom majątkowym oraz o negatywny obowiązek ustawodawcy powstrzymywania się od wprowadzania regulacji, które owe prawa mogłyby pozbawiać ochrony prawnej lub też ochronę tę ograniczać”* (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.12.2012 r., sygn. akt P 12/2011).

W opisanym stanie faktycznym ustawodawca mocą art. 126 § 1 Kkw w zw. z art. 126 § 10 Kkw ogranicza tę ochronę prawną poprzez faktyczne pozbawienie Skarżącego możliwości rzeczywistego rozporządzania swoimi środkami finansowymi, poprzez uniemożliwienie przekazania części z tych środków na poczet spłaty grzywny nałożonej przez Sąd Rejonowy w L Wydział Karny w sprawie o sygn. akt Sytuacja ta ma miejsce pomimo, że Skarżący posiada wystarczające środki pieniężne, które mogłyby zostać przeznaczone na uiszczenie nałożonej na jego rzeczy grzywny. **Tym samym poprzez uniemożliwienie osobie odbywającej karę pozbawienia wolności uprawnienia do rozporządzania jej środkami pieniężnymi dochodzi do naruszenia istoty prawa własności określonej w przywołanych regulacjach Konstytucji RP.** Tym samym Skazany nie posiada również rzeczywistej możliwości kontroli zgromadzonych w ten sposób środków, co także niweczy przysługujące Skarżącemu prawo własności. Pozostawienie w obowiązującym porządku prawnym art. 126 § 1 Kkw w zw. z art. 126 § 10 Kkw w dotychczasowym brzmieniu będzie prowadzić do dalszego ograniczania prawa własności przysługującego osobom odbywającym karę pozbawienia wolności, co w dalszym ciągu będzie w sprzeczności z art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP.

Reasumując, art. 126 § 1 Kkw w zw. z art. 126 § 10 Kkw ogranicza uprawnienie Skazanego do dysponowania zgromadzonymi środkami finansowymi, ograniczając tym samym prawo własności, które podlega ochronie prawnej jednolitej dla wszystkich, w tym również dla osób pozbawionych wolności. Mając na względzie powyższe, przywołany powyżej przepis jest niezgodny z art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP.

IV. Przedstawienie stanu faktycznego w sprawie i wykazanie zachowania terminu do złożenia skargi konstytucyjnej:

W dniu .11.2015 r. Skazany D K wystąpił do Dyrektora Aresztu Śledczego w W z prośbą o dokonanie przelewu ze środków Skazanego zgromadzonych i przechowywanych na podstawie art. 126 § 1 Kkw celem spłaty grzywny nałożonej na Skazanego przez Sąd Rejonowy w L Wydział Karny w sprawie o sygn. akt

Dowód: wniosek Skazanego z dnia .11.2015 r. (**Załącznik 2**);

Decyzją z dnia .11.2015 r. Dyrektor Aresztu Śledczego w W rozpatrzył negatywnie w/w prośbę Skazanego z uwagi na brak prawomocnego orzeczenia o zamianie grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu, a tym samym z uwagi na brak spełnienia przesłanek z art. 126 § 10 Kkw.

W dniu .12.2015 r. z uwagi na brak nowych okoliczności w sprawie lub faktów mogących mieć wpływ na zmianę uprzedniej decyzji Dyrektor Aresztu Śledczego w W podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w decyzji z dnia .11.2015 r. (dalej jako **Decyzja**).

Dowód: decyzja Dyrektora Aresztu Śledczego w W z dnia .11.2015 r. (**Załącznik 3**);
pismo Dyrektora Aresztu Śledczego w W z dnia .12.2015 r. (**Załącznik 4**);

W dniu .11.2015 r. Skazany wystąpił do Sądu Okręgowego w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych ze skargą na w/w Decyzję.

Dowód: skarga Skazanego z dnia .11.2015 r. (**Załącznik 5**);

W dniu .12.2015 r. Sąd Okręgowy w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych, na podstawie art. 7 § 1, 2 i 5 Kkw wydał Postanowienie, mocą którego utrzymał w mocy zaskarżoną Decyzję (sygn. akt).

Przedmiotowe Postanowienie stało się prawomocne z dniem jego wydania, tj. w dniu .12.2015 r., z uwagi na **brak możliwości dalszego zaskarżenia przedmiotowego orzeczenia (o czym pouczone Skarżącego w treści niniejszego orzeczenia)**.

Dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych z dnia .12.2015 r. (sygn. akt) (**Załącznik 6**);

Postanowienie zostało wysłane do Skazanego i doręczone wyżej wymienionemu w dniu 24.12.2015 r.

Dowód: pismo Sądu Okręgowego w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych z dnia .12.2015 r. dotyczące doręczenia odpisu Postanowienia (**Załącznik 7**);
dowód doręczenia Skazanemu Postanowienia (**Załącznik 8**);

W dniu .12.2015 r. skazany D K wystąpił do Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z wnioskiem w przedmiocie ustanowienia na jego rzecz pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej od przywołanego powyżej rozstrzygnięcia zawartego w Postanowieniu. Przedmiotowy wniosek wpłynął do wyżej wymienionego Sądu Rejonowego w dniu .01.2016 r.

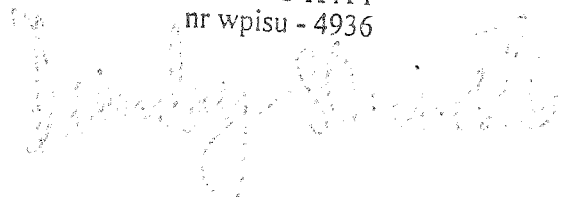
Dowód: wniosek Skazanego z dnia .12.2015 r. (**Załącznik 9**);

Postanowieniem z dnia .02.2016 r. Sąd Rejonowy w W I Wydział Cywilny (sygn. akt) ustanowił dla D K pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej. Wskazane powyżej orzeczenie zostało wraz z pismem Okręgowej Rady Adwokackiej w W z dnia .04.2016 r. doręczone na rzecz ustanowionego pełnomocnika w dniu 18.04.2016 r.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z dnia .02.2016 r., sygn. akt ; pismo z Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z dnia .03.2016 r., sygn. akt wraz z pismem Okręgowej Rady Adwokackiej w W z dnia .04.2016 r. sygn. akt (**Załącznik 1**);

Mając na względzie okoliczność, iż zgodnie z art. 64 ustawy z dnia z dnia 25.06.2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. 2016 r. poz. 293 ze zm., dalej jako **Ustawa o TK**) skargę konstytucyjną, wnosi się po wyczerpaniu przez skarżącego drogi prawnej, w terminie 3 miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia, mając przy tym na uwadze, iż Postanowienie zostało doręczone Skazanemu w dniu 24.12.2015 r., a następnie wyżej wymieniony wystąpił w dniu .12.2015 r. z wnioskiem, o którym mowa w art. 66 ust. 3 ustawy o TK (tym samym wstrzymano bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej), a wznowienie biegu terminu nastąpiło dopiero w dniu 19.04.2016 r., tj. pierwszego dnia po dniu doręczenia adwokatowi rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem Skarżącego (zgodnie z art. 66 ust. 4 pkt 1 Ustawy o TK). **Tym samym termin do wniesienia skargi konstytucyjnej został należycie zachowany.**

Hoa Dessoulavy-Śliwińska
ADWOKAT
nr wpisu - 4936

Załączniki:

-
- Załącznik 1:** postanowienie Sądu Rejonowego w W
Wydział Cywilny z dnia .02.2016 r., sygn. akt ; pismo z Sądu
Rejonowego w W Wydział Cywilny
z dnia .03.2016 r., sygn. akt wraz z pismem Okręgowej Rady
Adwokackiej w W z dnia 12.04.2016 r. sygn. akt
;
- Załącznik 2:** wniosek Skazanego z dnia .11.2015 r.;
- Załącznik 3:** decyzja Dyrektora Aresztu Śledczego w W
z dnia .11.2015 r.;
- Załącznik 4:** pismo Dyrektora Aresztu Śledczego w W
z dnia .12.2015 r.;
- Załącznik 5:** skarga Skazanego z dnia .11.2015 r.;
- Załącznik 6:** postanowienie Sądu Okręgowego w W Wydział Penitencjarny
i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych z dnia .12.2015 r. (sygn.
akt);
- Załącznik 7:** pismo Sądu Okręgowego w W Wydział Penitencjarny i Nadzoru
nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych z dnia .12.2015 r. dotyczące
doręczenia odpisu Postanowienia;
- Załącznik 8:** dowód doręczenia Skazanemu Postanowienia;
- Załącznik 9:** wniosek Skazanego z dnia .12.2015 r.;
- Załącznik 10:** 1 odpis skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami;
- Załącznik 11:** 5 kopii skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.